

AL·LEGAT AL PLÀ DE PATRIMONI

nau21, 29 de setembre de 2006

Na Blanca Palou de Comasema amb DNI 43030510V,
en nom i representació de l'associació cultural nau21,
amb domicili a efectes de notificacions en el carrer Santa Magdalena, número 13, pis 3r, porta 1a, de
Barcelona (codi postal 08012),

MANIFESTA:

Que ha tingut notícia de la **Modificació del Pla especial de patrimoni arquitectònic històric artístic de la ciutat de Barcelona. Districte de Sant Martí - Patrimoni industrial del Poblenou** -, i que presenta les següents

AL·LEGACIONS

En la memòria de la citada Modificació només s'apunta la principal qüestió de fons:
què entenem per patrimoni? què volem preservar?

Fins a ara, i en el millor dels casos, varen ser només arquitectes i historiadors qui van confeccionar una llista d'edificacions. Aquest fet pressuposa una visió vuitcentista i obsoleta per a abordar la qüestió. Es troba a faltar una àmplia i refrescant participació ciutadana en el procés. Es troba a faltar la protecció dels usos dels espais i, més en general, del patrimoni cultural immaterial. Ens referim a "els usos, representacions, coneixements i tècniques - juntament amb els instruments, artefactes i espais culturals que els són inherents-", que ja va començar a reconèixer-se internacionalment en la Convenció per a la Salvaguarda del Patrimoni Cultural Immaterial (2003).

En aquest sentit, és inacceptable una conservació d'edificacions que vagi de la mà amb l'eliminació indiscriminada de l'activitat preexistent en l'entramat urbà. Seria la consagració d'una espècie de 'bomba de neutrons' urbanística que manté edificis i elimina el llegat viu.

Un cas paradigmàtic d'aquesta política és el de Can Ricart. De moment, la reconsideració formal de la posició inicial de l'Ajuntament, que ara (irònicament) pot presentar com "conservem Can Ricart", obvia, alhora que consagra, l'expulsió d'una indústria innovadora i dels espais de producció cultural independents. Quan han estat precisament ells els que s'han ocupat del manteniment del recinte, davant la desídia d'una propietat interessada en la ràpida deterioració del mateix per a accelerar l'enderrocament i la construcció de nous edificis, i quan ha estat la seva lluita desigual un factor clau del moviment ciutadà que va assolir la suspensió de l'enderrocament i l'inici del debat sobre els usos de l'espai. Últim però no menys important, la barreja d'usos en Can Ricart, afavorida per l'evolució secular dels seus espais i activitats, és un llegat que la ciutat no pot permetre's perdre. Per això entenem que Can Ricart hauria de ser element central de la Modificació del Pla especial de patrimoni.

En aquesta línia d'actuació,
posem a consideració la preservació de tres aspectes del patrimoni:

1

el passat / llegat obrer

[identitat del barri i de la ciutat, 'la rosa de foc']
[damnatio memoriae]

Ens alarma la pràctica desaparició dels referents (evidentment més enllà de les xemeneies).
Què s'està preservant de la memòria de l'activitat creativa dels seus habitants expressada a través d'ateneus i construcció d'espais d'expressió sociopolítica?

La història d'un corrent de pensament polític obrer passa per aquest barri, on es van donar experiències i lideratges col·lectius i individuals de projecció internacional (ateneus, centres d'acció cultural, economats, sindicats, col·lectivitacions...) La dictadura subsegüent a la guerra civil va tenir aquesta dada en compte per a posicionar en el barri grans dosis de repressió exemplar (centres d'internament a la fàbrica del Cànem, llocs de crims institucionals com el Camp de la Bota ...). Recents estudis històrics assenyalen que fins a un 80% de la població del barri va ser exterminada.

2

el present / espais innovació

Ens alarma l'expulsió de la indústria productiva i la desaparició d'espais de producció cultural independent (can font / nau21, la makabra, la escocesa ...)

En la transformació i 'catalogació' d'un troç de ciutat de 200ha,
no s'haurien de fer estudis d'impacte previs per l'àmbit i les persones?
Són preceptius ? Són públics ?

Aquests estudis, si existeixen, haurien de ser oberts i naturalment sotmesos a exposició pública per tal de que els afectats, interessats o al·ludits poguéssin corregir les omissions o errades escaients ...

3

el futur / barreja d'usos

Volem un patrimoni viu. plè d'intangibles
[veure al·legat per can ricart de nau21
presentat al registre glories 2006/0374358-4, amb data de 12/07/2006]

a Can Ricart l'aigua era la gent.
el consistori va condemnar l'aigua i la pedra.

primer, han anat treient l'aigua,
l'han eixugada,
l'han abocada
i han deixat un erm voltant la pedra:

més tard han rectificat pel que fa a la pedra,
però no pel que fa a l'aigua.

i ens semblen indestriables ...

Per la present donem per presentades les al·legacions i vam quedar a l'espera de rebre la resposta corresponent.

Atentament,

Signatura